

Het bombarderen van burgerdoelen is het domste wat je kunt doen als je een bevolking wilt onderwerpen

De Limburger 22-7-2023

Olga en Oleksander ken ik al een eeuwigheid. Ze wonen in een universiteitsstad, op drie uur rijden van Kiev. Militair-strategisch is hun stad van nul en generlei waarde. Toch bestookt de vijand haar regelmatig met raketten. Vorig jaar ging het mis. Voltreffer. Twintig doden, waaronder drie kinderen. Sinds die tijd ging het luchtalarm zo'n twee keer per dag af zonder dat er iets gebeurde. Er bestaat een website waarop precies wordt bijgehouden waar en hoe vaak in Oekraïne het luchtalarm loeit. Voor het hele land gaat het om statistieken die over de afgelopen maanden de 40.000 benaderen. Komt ook omdat de Russen tegenwoordig hun drones rondjes laten draaien boven woonwijken om zo op zoveel mogelijk plekken het luchtalarm te activeren. Poetins oppercommando denkt dat dit de manier is om de Oekraïense bevolking op de knieën te dwingen.

NOS-correspondent Sander van Hoorn deed onlangs verslag van een bijeenkomst waarin burgers uit Zaporizja werden voorbereid op

een nucleaire ramp. De aanwezigen maakten bepaald geen verslagen indruk. Integendeel: de sfeer leek opperbest. Op zeker moment ging het luchtalarm af. Niemand leek het te deren. Op straat ging het leven gewoon door. Alsof er niets aan de hand was.

Dat doet denken aan de bombardementen van de nazi's op London. Toen ze daarmee begonnen voorspelden dokters dat het rampzalig zou uitpakken voor de volksgezondheid. Vanwege het constante luchtalarm zouden grote groepen burgers ten prooi vallen aan een zenuwinzinking. Daarom werden in allerlei psychiatrische opvangcentra ingericht. Maar die bleven leeg. In plaats van met paniekaanvallen te reageren op het luchtalarm, maakten de Londenaren er grappen over. Hoe meer de nazi's hun stad met bombardementen bestookten, hoe minder de Londenaren zich aantrokken van het luchtalarm. Hun groeiende onverschilligheid daarover hield gelijke tred met hun diepe minachting voor de nazi's.

Hoe dat kan? De verklaring is dat elke door een luchtalarm aangekondigde bominslag weliswaar slachtoffers maakt. Maar de overgrote meerderheid van de mensen die zo'n alarm hoort, zal geen slachtoffer worden. Voor hen is de bominslag ver

ernaast. Een *remote mis* in jargon. Wie vaak genoeg zo'n *remote mis* meemaakt, zal zich niet meer laten intimideren door de vijand.

Wat het bewerkstelligt is een soort onverschrokken verzet tegen een agressor die als pummelig wordt gezien. Zo bekeken is het bombarderen van burgerdoelen het domste wat je kunt doen als je een bevolking wilt onderwerpen.

Op dag 509 van de oorlog belde ik met Olga en Oleksander. Ze slapen met de jachtgeweren onder hun bed. Samen met de burens hebben ze in hun straat een barricade opgeworpen. Luchtalarm of niet, zodra de Russen daar verschijnen gaat er met scherp worden geschoten. Wat denken de pummels wel niet.